

at vedkommende Entrepreneur, som man fikker et saa betydeligt Tilskud, derved skulde finde sig opfordret til at gaae ind paa Entreprisen i Haab om, at den vilde kaste saadanne Renter af sig, at den vilde betale sig for ham, og at han saaledes kunde indvinde de Penge, han selv i Begyndelsen maatte sætte til paa Banen. Jeg kan, som sagt, ikke være ganske enig med den sidste Taler; men naar jeg følger ham i, hvad han talte om og kaldte „Haabets Jernbane“ i Jylland, saa maa jeg dertil bemærke: er det Tilfældet, at disse Jernbaner virkelig bygges i det Haab, engang med Tiden ved dem at kunne ophjælpe Landet, og at der ikke for Tiden findes de fornødne Betingelser for, at de kunne eksistere, saa synes jeg ikke, at der for Entreprisen vil blive synderligt Haab; thi han vil komme til at styde til i alle de Nar, der gaae hen, indtil dette Haab gaaer i Dødsdøds, og jeg tvivler virkelig meget paa, at det vil lykkes at fange en Entrepreneur, der vil gaae ind paa saadanne Betingelser, og lykkes det at faae fat paa en saadan, saa er det Entreprisen, der bliver præjudiceret; thi det ligger i Sagens Natur, at han ikke i Længden vil kunne holde ud at leve i Haabet om den halve Rentegaranti. Staaer dette fast, saa forekommer det mig, at der er en Opfordring mere til at gaae ind paa en saadan Summa, som omtrent repræsenterer det virkelige Anlæg, og aldeles at komme fra Haabet om at faae en Mand, der er letfindig nok til for sin Fornøielses Skyld — og for den mulige Tilfredsstillelse engang i Tiden at see Jylland ophjælpen — aarligt at ville sætte Penge til ved en saadan Entreprise. Der er et eneste Punkt endnu, som jeg med Hensyn til Længdebanken vil berøre; det er de vestlige Havne. Der bliver altid og altid talt om det Gode, der opnaaes ved vestlige Havne; jeg troer at have været saa heldig at faae et i saa Henseende træffende Udtryk af den sidste ærede Taler, at der nemlig findes Stof nok til en Havn paa Vestkysten; men Stoffet er endnu ikke en Havn, og i ethvert Tilfælde maa man først komme dertil, at man har en Havn, forinden man igrunden kan tale om alle de Fordele, den vil bringe. Der er talt om, at man paa Jernbaner regner efter Tiden og ingen-

lunde efter Mileantallet. Jeg maa i Forbindelse gøre den Bemærkning, at der er et Kredie, der for mange Menneffer har en vis Indflydelse, og det er Penge, og det vil i saa Henseende blive meget dyrt at gaae den meget lange Omvei. Men for nu at holde mig til Tiden, da forekommer det mig, at man, naar det engang med Tiden kommer saaledes, at man først skal lide et Ophold, naar man kommer oppefter, og atter lide et Ophold, naar man skal nedad Sydbanen, ikke vinder Noget derved. Jeg vil aldeles ikke tale om, hvad der er sagt med Hensyn til, at Banen skulde befordre Folk til Komodie i Kjøbenhavn. Jeg troer, den samme ærede Taler selv har erklæret, at han vilde bringe Fornuft ind i Discusstionen; men jeg troer ikke, at dette just hører til, hvad man kan kalde holdbare Argumenter. Det er naturligviis en Feiltagelse, naar den sidste ærede Taler har sagt, at han vilde en Rentegaranti af 240 Rd., det skulde naturligviis være 240,000 Rd. Men naar man nu tilbyder en saadan Garanti, saa er den jo ikke tilstrækkelig, og den ærede Taler træder op og siger: „Jeg vil advare enhver Entrepreneur for at indlade sig derpaa; thi den nyeste Jernbane er kun en Haabets Jernbane, der ikke vil betale sig.“ Et enkelt Punkt maa jeg endnu tillade mig at berøre. Naar der i den tidligere Discusstion er talt Saameget baade om den østlige og vestlige Retning, da maa jeg gøre opmærksom paa, at der naturligviis ikke er specielt udtalt Noget derom i det foreliggende Udringsforslag, da det er umuligt at kunne sige noget Bestemt derom. Jeg for min Person kan ikke nægte, at jeg antager det for det Heldigste, om man kommer til at gaae i en østlig Bue, men i Udringsforslaget antydes intet Bestemt i saa Henseende. Der er blevet fremhævet, at en Forbindelsesbane med Randers vilde gøre Banen 80,000 Rd. dyrere, og disse vilde altsaa repræsentere en Kapital af 2 Mill.; men de Beregninger, der i saa Henseende ere opstillede, ville vist ikke være holdbare. Man vil idetmindste komme til 7 Millioner ad den anden Vej, og Forskjellen vil vel altsaa ingenlunde være saa stor, som her er paaregnet. Naar der i det Hele er blevet talt meget om de smaa Han-